

AKTUEL ÆLDREPOLITIK

Landsbestyrelsesmøde, november 2020

Ældre@Sagen

NOVEMBER
2020

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Mangel på influenzavacciner

Selvom myndighederne har købt markant flere influenzavacciner i år, er der på grund af frygten for Coronasmitte stor efterspørgsel efter vaccinerne. Det har medført, at flere læger, apoteker mv. er løbet tør for influenzavacciner. Myndighederne har præciseret, at risikogrupper skal prioriteres.

Ældre Sagen har såvel i medierne som i en henvendelse til Statens Seruminstitut efterspurgt et fælles system, hvor læger, private virksomheder, apoteker mv. kan melde ind, om de har vacciner. På den måde kan folk i risikogruppen få et overblik over, hvor man kan henvende sig for at blive vaccineret. Derudover har Ældre Sagen efterspurgt hjemmel til, at private virksomheder, der er i besiddelse af influenzavacciner, kan videresælge til relevante aktører eller tilbagesælge til Statens Seruminstitut til gendistribution, således at personer i risikogrupperne kan blive vaccineret.

Et værdigt møde med ældreområdet

Ældre Sagen har fået udarbejdet en undersøgelse af ældre medicinske patienters oplevelser af værdighed i mødet med sundhedsvæsenet. Rapporten er udarbejdet af Kompetencecenter for Patientoplevelser (KOPA), Region Hovedstaden. På baggrund resultaterne herfra har Ældre Sagen i samarbejde med Lægeforeningen, DSR, FOA, Danske Handicaporganisationer og Danske Patienter i en fælles kronik sat fokus på resultaterne i rapporten. Rapporten fastslår, at tryk, sammenhæng og koordinering er vigtigst i mødet med sundhedsvæsenet.

Ny velfærdslov kræver opgør med regnemetoder

Ældre Sagen har sammen med DSR, FOA, Danske Handicaporganisationer og Danske Patienter i en fælles henvendelse til Folketingets partier påpeget behovet for, at den nye velfærdslov bliver nødt til at basere sig på andre regnemetoder end hidtil, hvis den nye velfærdslov skal leve op til sit formål, nemlig at økonomien følger med det stigende antal ældre. Der er således behov for, at man retænker, hvordan sund aldring indregnes, ligesom der er behov for, at der sker et løft af økonomien til sundhedsvæsenet, hvor nye behandlingsmetoder indregnes i det fremtidige udgiftsbehov.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Kommunale akutpladser

Ældre Sagen har kommenteret på behovet for sammenhæng i behandlingsforløb, ensartet kvalitet kommunerne imellem og behovet for at sikre de rette kompetencer i forbindelse med, at ældre patienter udskrives tidligere og tidligere.

Nyt forslag om folkesundhedslov

Ældre Sagen er medunderskriver på en appel til regeringen og Folketingets partier om en ny folkesundhedslov sammen med tæt på 60 andre organisationer.

På trods af flere års fokus på at forebygge sygdomme og styrke sundhed går det den forkerte vej. Knap en million danskere er plaget af lænderygsmærter, og næsten lige så mange har slidgigt, migræne eller nakkesmerter. Blandt ældre patienter indlagt på en medicinsk afdeling har to ud af tre flere samtidige sygdomme, og 50.000 danskere over 65 år føler sig svært ensomme. Nyeste viden fra Sundhedsstyrelsen slår fast, at sundhed og sygdom er skævt fordelt i Danmark, og den sociale ulighed i sundhed har vokset sig større gennem de seneste årtier.

Der er derfor behov for langt mere fokus på at styrke danskernes sundhed og komme uligheden til livs. En folkesundhedslov vil forpligte politikerne på at tænke befolkningens sundhed ind i alle områder, der har betydning for vores liv og livskvalitet såsom ved byplanlægning, på socialområdet, transportområdet, klima mv. Det kan med andre ord være et skridt på vejen til de helhedsorienterede indsatser, som er nødvendige for, at vi kan leve et godt liv hele livet.

Ny postlov kan ramme ikke-digitale ældre

I øjeblikket forhandler de politiske partier med transportminister Benny Engelbrecht om en ny postlov. Den centrale udfordring ved forhandlingerne er, at faldende brug af fysiske breve udfordrer den befordringspligt, PostNord i dag er underlagt, som sikrer brevdistribution i hele landet.

Ældre Sagen har deltaget i et møde med transportministeren om sagen, og efterfølgende har Bjarne Hastrup sendt direkte henvendelser til samtlige postordførere. I henvendelserne gøres betydningen af brevpost for en stor gruppe ældre klar, ligesom der gøres opmærksom på:

- at mere end hver femte dansker over 65 år aldrig har været på internettet.
- at 290.000 danskere over 65 år ikke modtager digital post.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

- at det særligt er i udkantskommunerne, at danskerne har måttet vælge digitale post fra.

I tillæg hertil har Bjarne Hastrup fået dette debatindlæg

<https://www.altinget.dk/transport/artikel/aeldre-sagen-aeldre-skal-have-garanti-for-brevpost> bragt i Altinget, hvori han på Ældre Sagens vegne kræver, at ældre skal have garanti for at kunne modtage brevpost.

Udendørs besøg på plejehjem er uholdbart

Ældre Sagen har d. 23. oktober sendt brev til sundheds- og ældreminister Magnus Heunicke under overskriften ”*Behov for revurdering af retningslinjer for besøg på plejehjem*”. I brevet gør vi opmærksom på, at det fortsat lange tidsperspektiv for Corona samt efterårets og vinterens komme skaber behov for en mere balanceret strategi for besøg på plejehjem. Vi understreger, at besøg i vinterhalvåret ikke må være henvist til telte, pavilloner og lignende med henvisning til, at mange beboere har et svækket fysisk helbred og ikke kan tåle kulde, blæst og regn. Desuden påpeger vi det problematiske i, at beboere under påbud om besøgsforbud er begrænset til at skulle udvælge én enkelt nær pårørende, som må aflægge besøg i beboerens egen bolig - et urimeligt valg og dilemma at sætte den ældre overfor.

Ældre Sagen mener naturligvis, at besøg skal være sundhedsmæssigt forsvarlige, men sammenlignet med situationen i foråret er der nu bedre muligheder for dette med bl.a. værnemidler til rådighed og større testkapacitet samt mulighed for lyntest.

Så længe besøgende overholder Sundhedsstyrelsens anbefalinger, mener vi derfor ikke, at der er rimeligt argument for at fastholde de stramme restriktioner, hvorfor vi i brevet appellerer til, at Magnus Heunicke i kraft af sin funktion som de ældres minister vil sikre, at de ældre på plejehjem får deres livskvalitet og deres rettigheder tilbage og ikke stilles ringere end den øvrige befolkning.

Ældre Sagen har endnu ikke modtaget svar fra ministeren, men d. 6. november er der udsendt information fra ministeriet omkring ”*Orientering om ændring af model for besøgsrestriktioner på plejehjem*”. Her oplyses det, at reglerne ændres, så beboerne – i tilfælde af påbud - får mulighed for at få besøg af nærmeste pårørende i egen bolig (som hidtil) og derudover besøg af to andre i indendørs besøgsrum.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Restriktioner for sociale aktiviteter

Ældre Sagen har d. 29. oktober sendt brev til sundheds- og ældreministeren, social- og indenrigsministeren samt kulturministeren vedr. restriktioner for sociale aktiviteter. Ældre Sagen er stærkt bekymret for udviklingen i mange ældres mentale og fysiske helbred som følge af Coronakrisen. Det er derfor uhensigtsmæssigt, at myndighederne anbefaler aflysning af alle arrangementer, ”der primært har et socialt formål”. Ældre Sagen opfordrer derfor regeringen til at justere retningslinjerne, så arrangementer med et primært socialt formål ikke som udgangspunkt anbefales aflyst, men kan gennemføres på linje med alle andre aktiviteter under iagttagelse af forsamlingsforbud, hygiejneregler mv.

Ældre Sagen fremsætter i brevet tre konkrete ønsker:

- Juster retningslinjerne for aktiviteter med socialt formål
- Forlæng de afsatte midler til aktiviteter i sommerpakken ind i 2021
- Inkluder ældre i regeringens initiativer for at modvirke ensomhed

Svækkede ældre kan ikke fravælge genoplivning

Ældre Sagen og Dansk Selskab for Patientsikkerhed har i et fælles debatindlæg opfordret sundheds- og ældreministeren til at revidere sundhedsloven, så alderdomssvækkelse bliver en utvetydigt gyldig grund til fravalg af genoplivning. Det sker i anledning af, at Styrelsen for Patientsikkerheds nye vejledninger om genoplivning trådte i kræft for et år siden, hvor svækkede ældres ret til at sige nej til genoplivning blev fjernet. Ældre Sagen mener, det er en alvorlig indskrænkelse af den enkeltes selvbestemmelse ikke at kunne fravælge et så afgørende indgreb. Derfor kræver Ældre Sagen politisk handling og mener, at en revision af sundhedsloven er den mest oplagte løsning.

Bekymringshenvendelser skal frem i lyset

Ældre Sagen har i pressen bakket op omkring flere partiers ønske om et landsdækkende overblik over antallet af bekymringshenvendelser om ældreplejen, der hvert år indgives til Styrelsen for Patientsikkerhed. Aktuelt angiver styrelsen, at disse data ikke indsamles og registreres, men det er vigtigt at få omfanget frem i lyset, så det bliver tydeligt, at sommerens historier om grove omsorgssvigt på plejehjem ikke er enkeltstående. Dertil vil en årlig opgørelse kunne være med til at give en indikation af, om der sker forbedring på området.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Skattefrie engangsbeløb og indefrosne feriemidler

Ældre Sagen har d. 9. oktober skrevet til beskæftigelsesministeren vedr. udfordringer med at sikre, at det skattefrie engangsbeløb og indefrosne feriemidler holdes ude af formueopgørelsen.

Ifølge loven om udbetaling af indefrosne feriemidler og skattefrit engangsbeløb (de 1.000 kr.) skal pengene holdes ude af formueopgørelsen indtil udgangen af 2022. Således får de ikke betydning for udbetaling af ældrecheck og andre overførselsindkomster.

Imidlertid er det op til modtageren selv at dokumentere, at man har modtaget udbetalinger, der skal holdes ude af formueopgørelsen.

Ældre Sagen finder dette problematisk, og vi har derfor skrevet til beskæftigelsesministeren og foreslået, at det sikres, at de registrerede oplysninger om udbetaling af indefrosne feriemidler og engangsbeløb automatisk anvendes, så pensionister m.fl. ikke selv skal indberette.

Ministeren har svaret, at han har prioriteret, at pengene udbetales og ikke vil sikre, at engangsbeløbet og indefrosne feriemidler automatisk holdes ude af formueopgørelsen. Vi har også gjort opmærksom på, at Udbetaling Danmark på borger.dk skriver, at hvis det skønnes, at engangsbeløb eller feriemidler kan have betydning for, om en pensionist er berettiget til fx ældrecheck, vil pensionisten blive bedt om at indberette evt. *uforbrugte midler*.

Dette er dog efter Ældre Sagens opfattelse i strid med lovbemærkningerne, da modtageren ifølge disse ikke skal dokumentere, at midlerne er uforbrugte. Dvs. at alle, der har modtaget skattefrit engangsbeløb eller indefrosne feriemidler, med god samvittighed kan oplyse det fulde udbetalte beløb som uforbrugt, fordi de ikke har pligt til at holde regnskab med, hvilke midler der anvendes, og hvilke midler der fortsat indgår i formuen.

Beskæftigelsesministeren har også afvist at tage denne problematik op med Udbetaling Danmark. Ældre Sagen vil derfor nu henvende sig til Beskæftigelsesudvalget, da vi ikke finder dette acceptabelt.